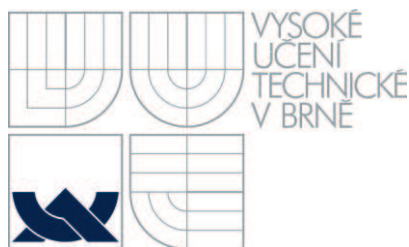

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ

FACULTY OF FINE ART

ATELIÉR KRESBY A GRAFIKY
STUDIO DRAWING AND GRAPHICS

KNIHA - Kniha jako obecný kulturní fenomén, který je nositelem textu a obrazu, zprostředkovávající informace jako základní stavební prvek paměti. Kniha jako forma umění.

BOOK - The book as a general cultural phenomenon which is the bearer of text and image, mediating information as a basic building block of memory. The book as art form.

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Petr Jambor

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Mgr. Art. Svätopluk Mikyta

OPONENT PRÁCE

OPPONENT

doc. MgA. František Kowolowski

BRNO 2015

DOKUMENTACE VŠKP

OBSAH:

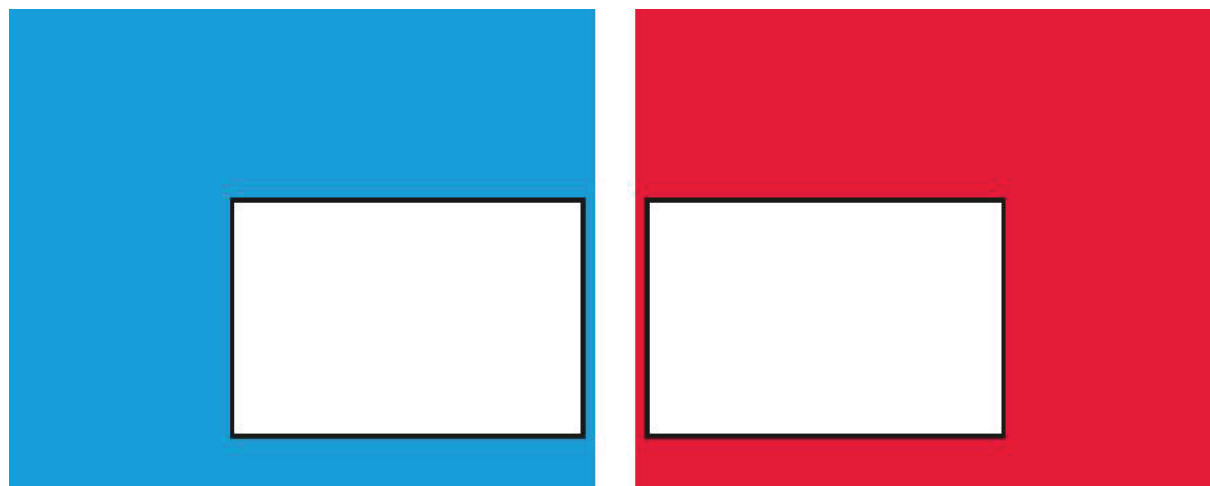
OBRAZOVÁ ČÁST	s. 4 - 9
TEXTOVÁ ČÁST (PÍSEMNÁ OBHAJOBA)	s. 10 - 11

OBRAZOVÁ ČÁST

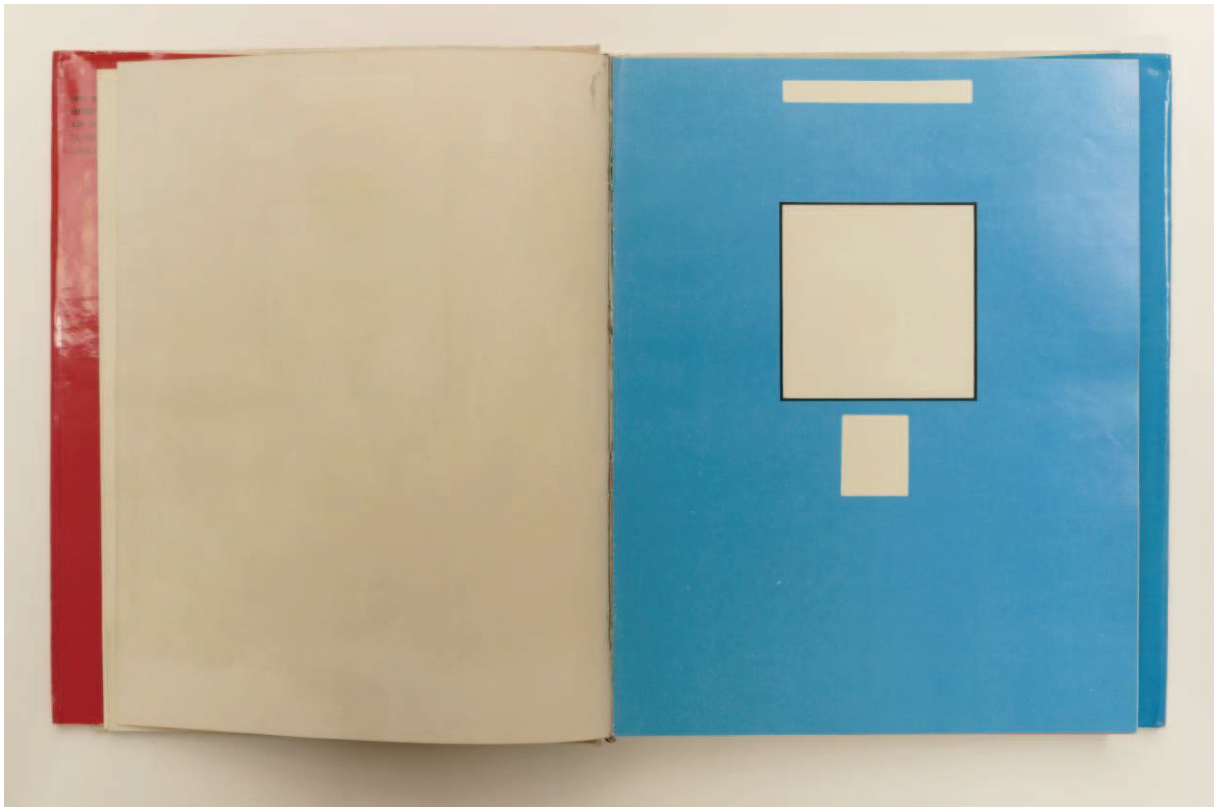
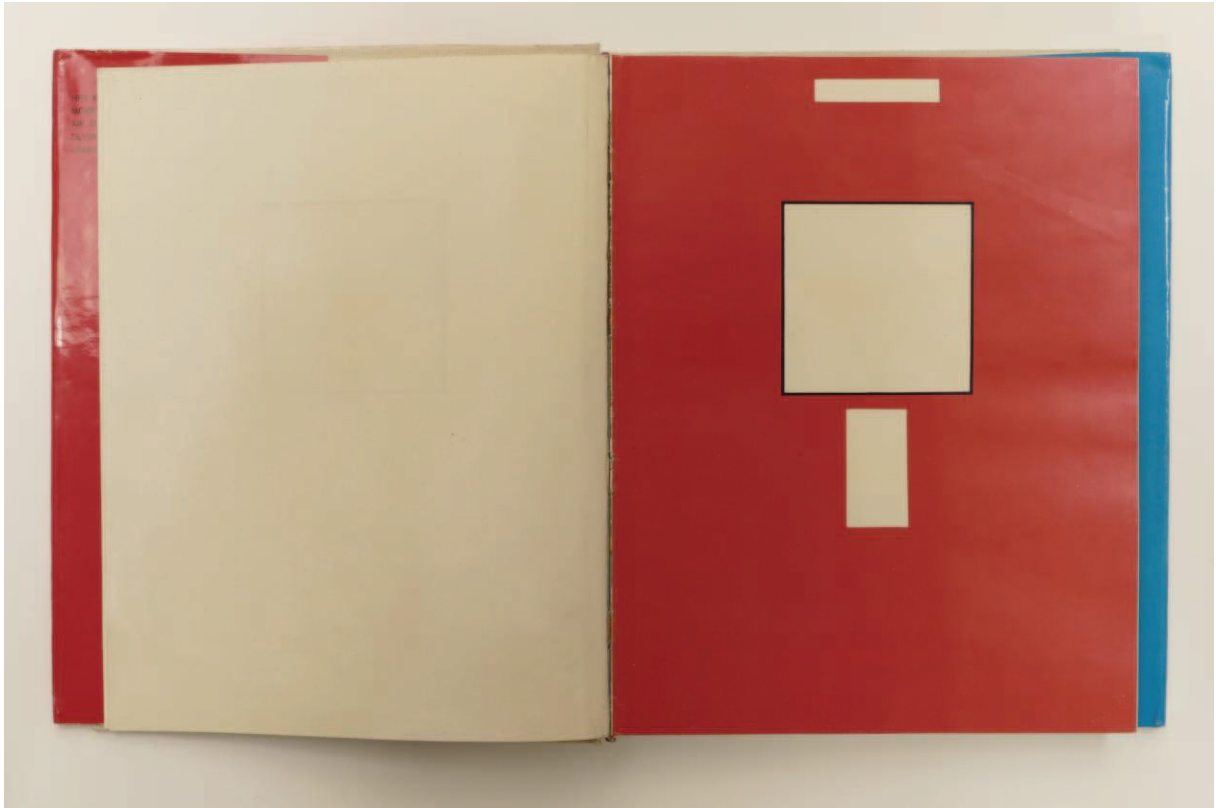
K obhajobě byla předložena autorská kniha v rozsahu 330 stran.

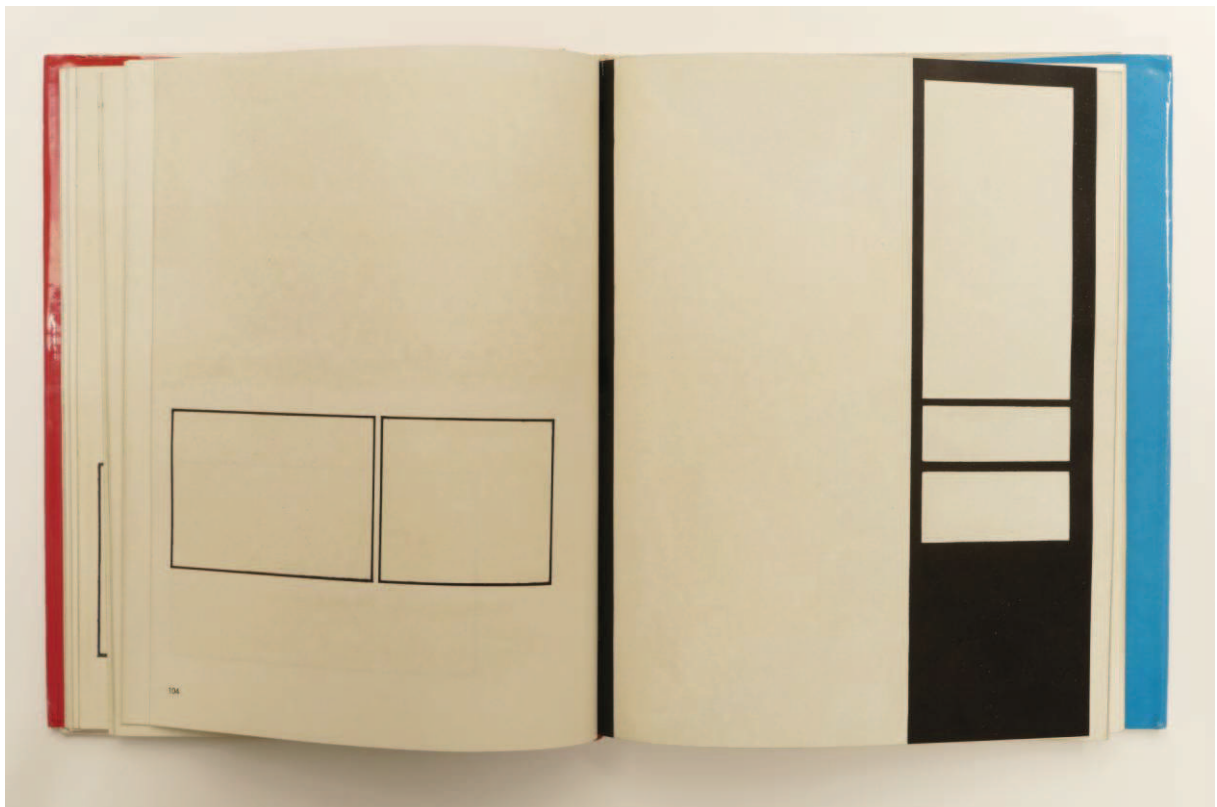
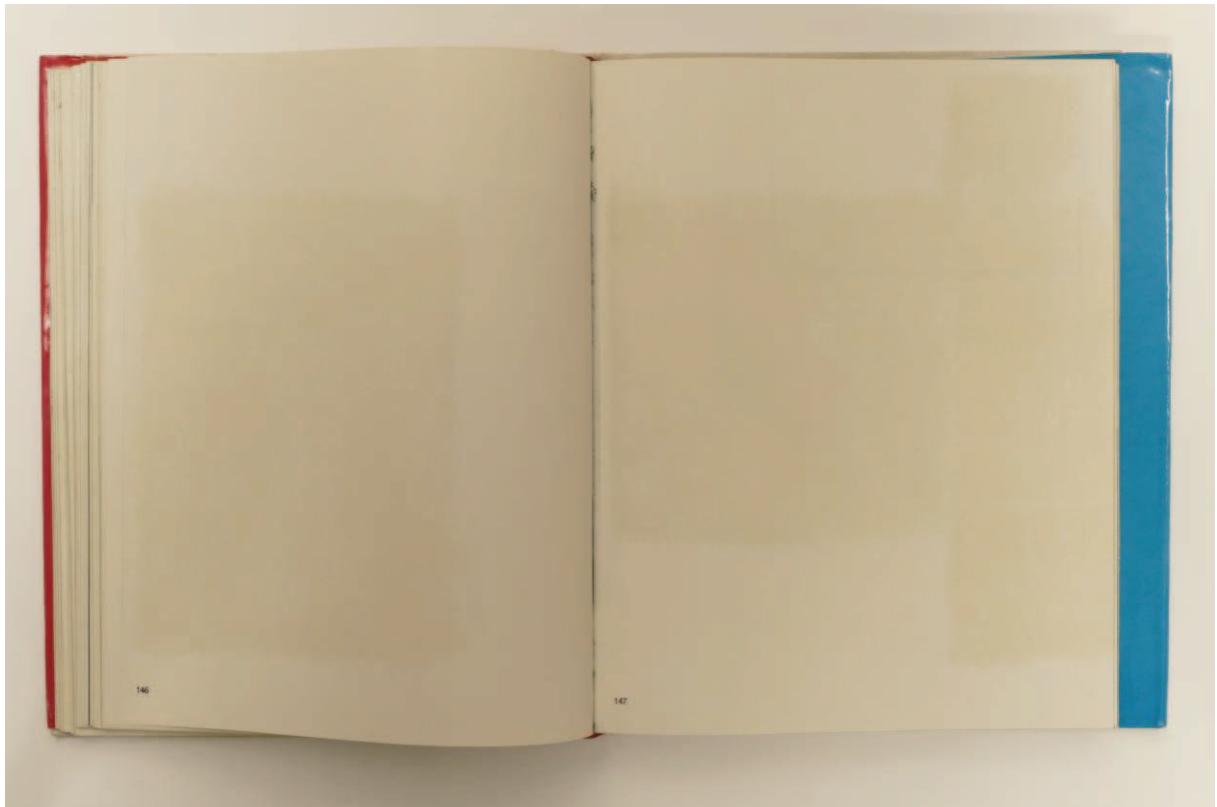

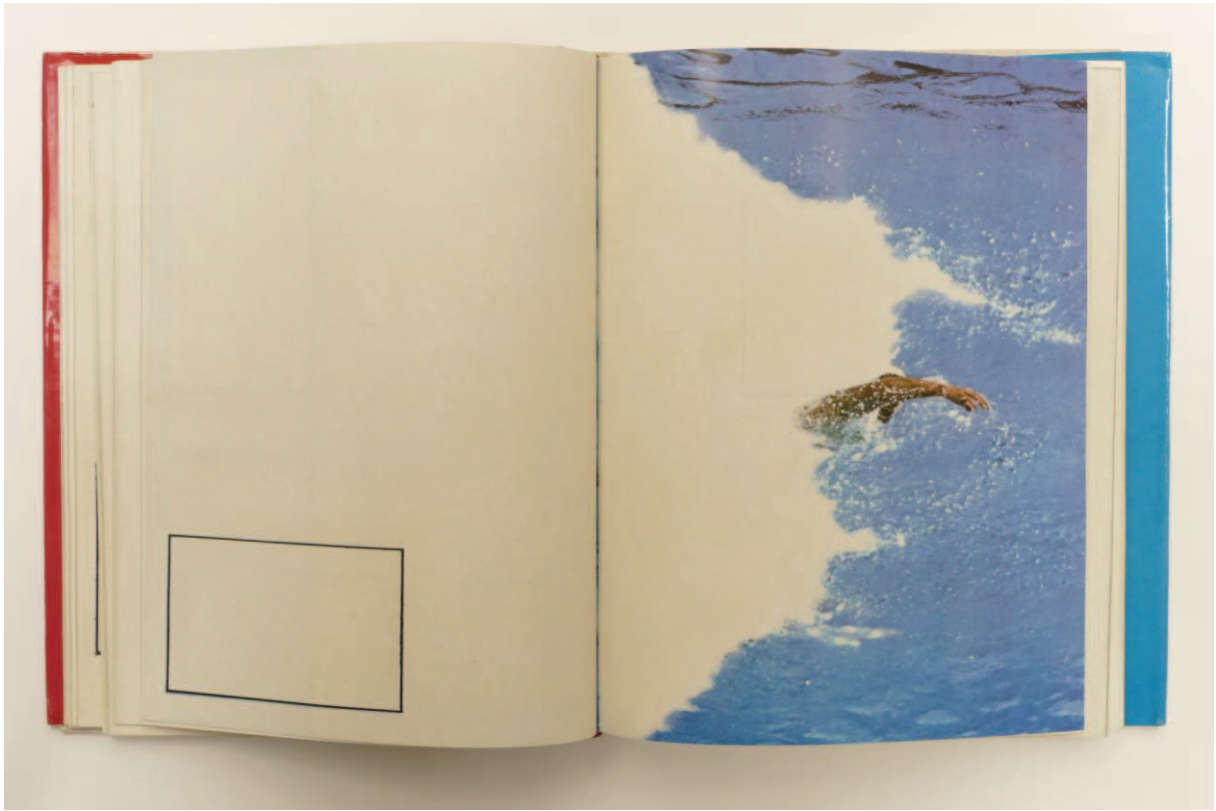
Původní knižní přebal

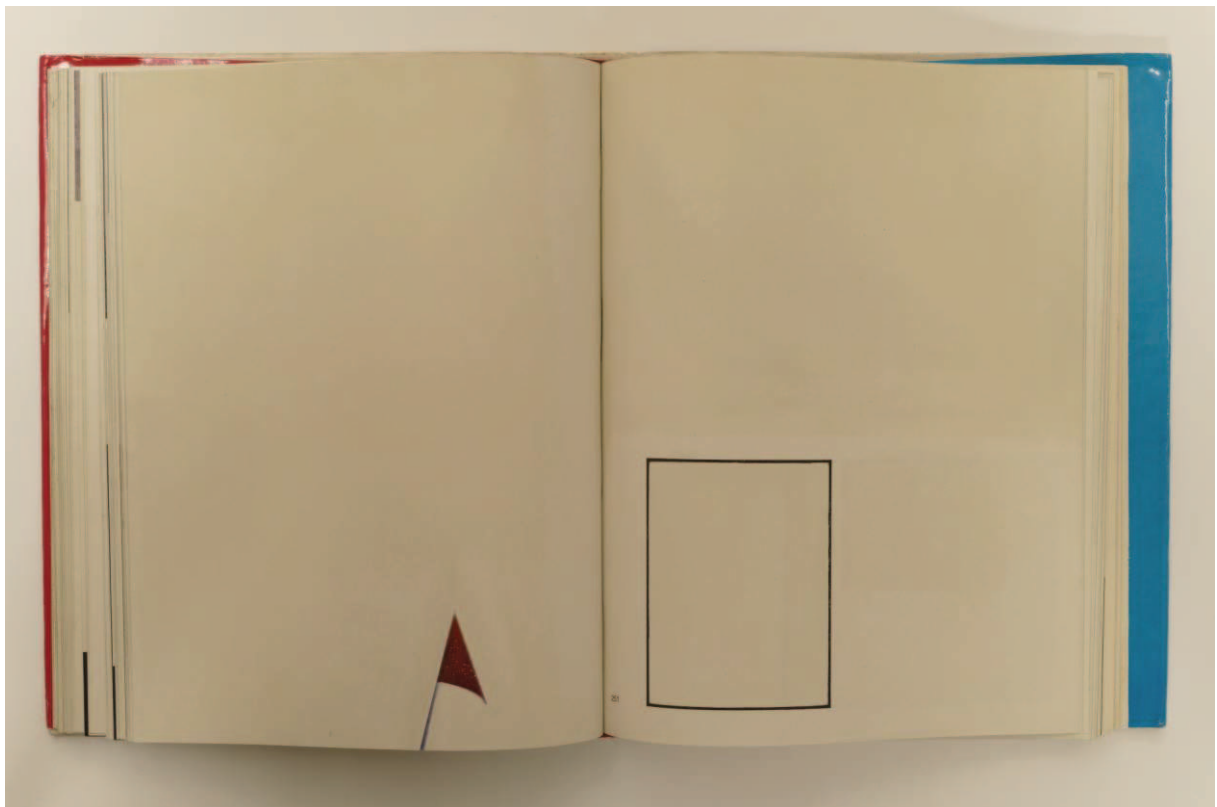
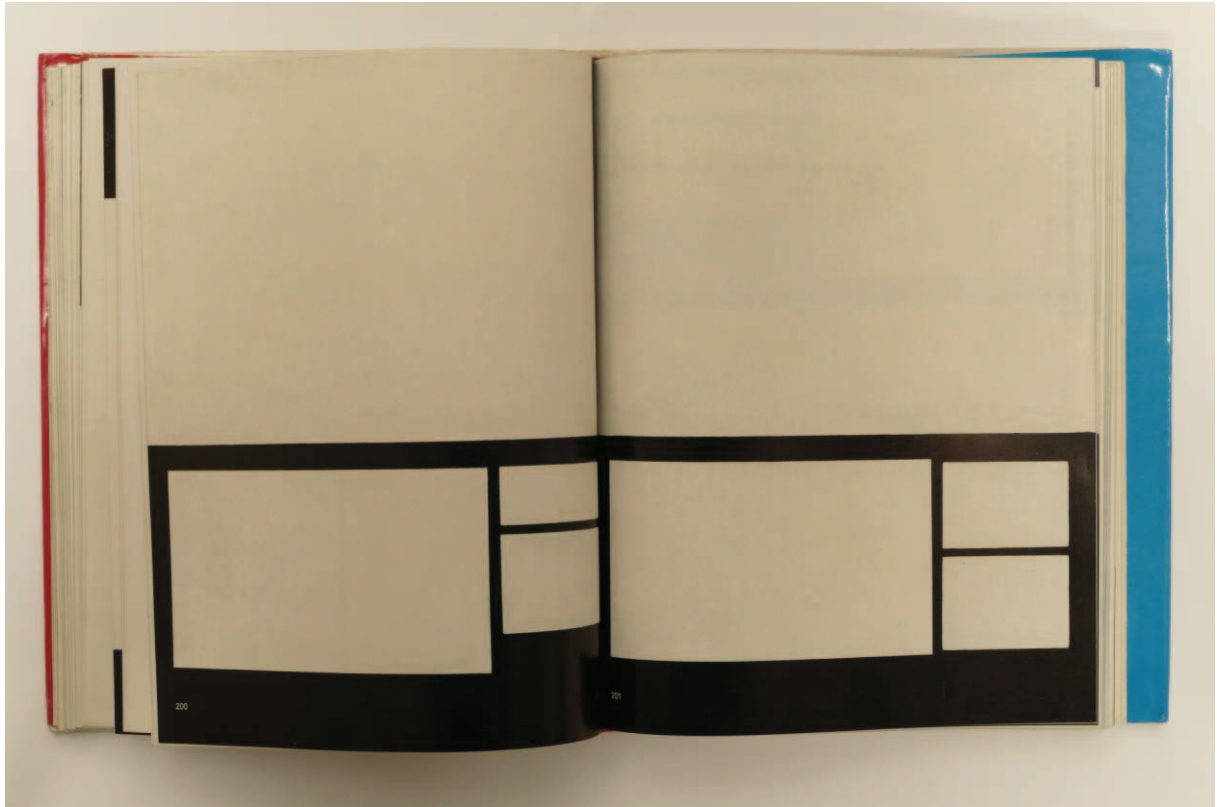

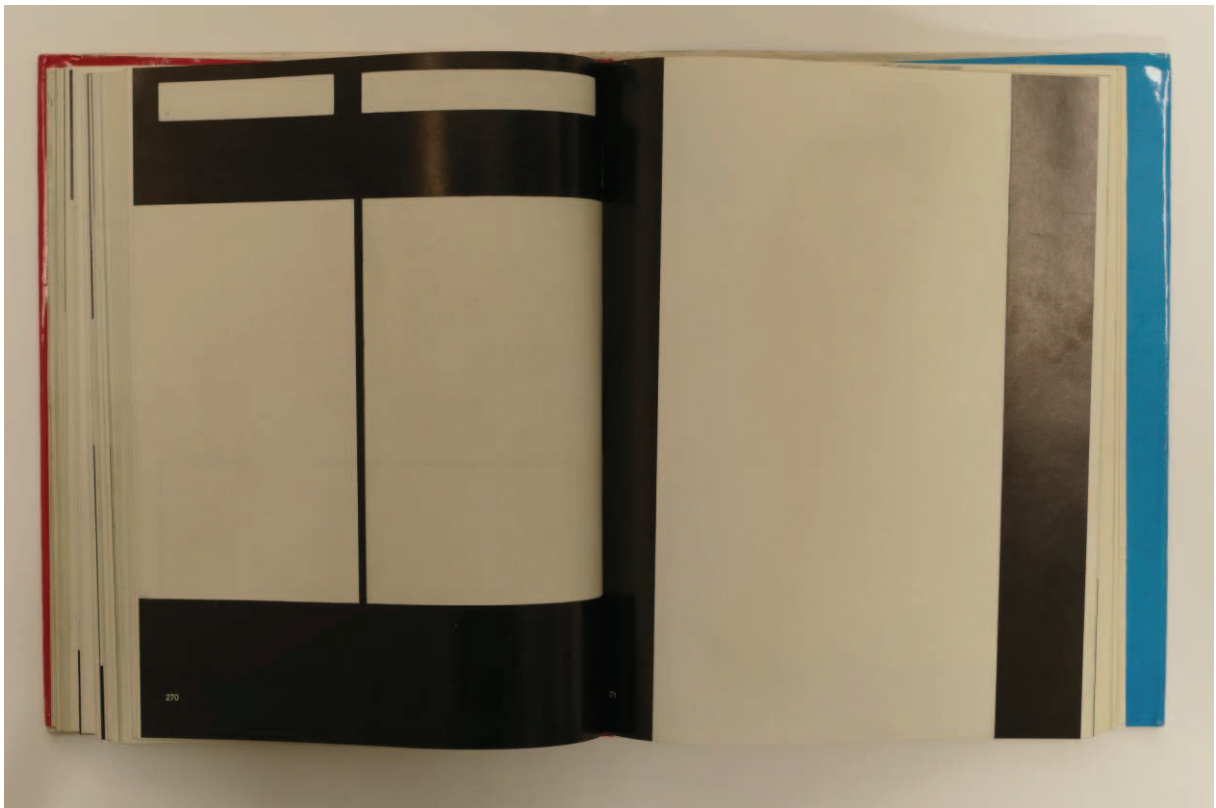
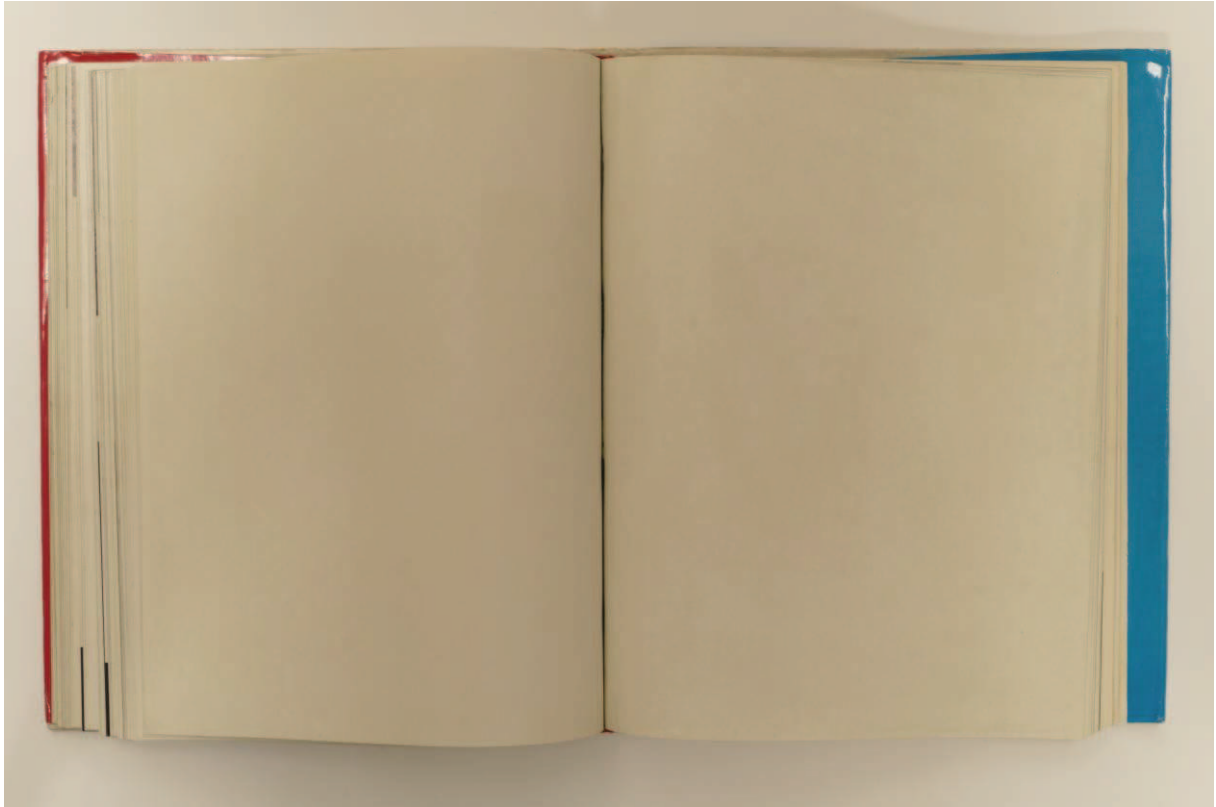
Vizualizace nového knižního přebalu.

TEXTOVÁ ČÁST (PÍSEMNÁ OBHAJOBA)

Nacházíme se čtvrt století od změny režimu. Bilancujeme, vzpomínáme, hodnotíme. Poslední desetiletí je spojeno se značným nárůstem zájmu o minulost, přičemž jistý vintage obrat můžeme sledovat i v umělecké praxi. „*Tyto návraty jsou stále častěji motivovány povahou naší přítomnosti. Žijeme v době stagnujícího pozdního kapitalismu, produkujícího všeobecný pocit nejistoty a periodicky navracejících se krizí, jež se z ekonomiky přelévají do všech oblastí společenského života.*“¹ S tímto historiografickým obratem souvisí i vzrůstající zájem o revidování minulosti a především transformačních procesů, kterými společnost v posledních desetiletích prošla.

Autor ve své bakalářské práci reflektuje dějinnou etapu optikou nezúčastněného a hledá styčné body a paralely s dneškem. Médiem této reflexe se stala apropriovaná, dobová kniha, která byla svým původním obsahem zaměřena na sportovní události globálního charakteru. Konkrétně se jedná o letní a zimní olympijské hry roku 1980, které proběhly v Moskvě a v Lake Placid. Z rozdělení na letní a zimní, které můžeme v druhém plánu číst jako východní a západní, vychází i formální stránka knihy. Tato červeno-modrá bipolarita podtrhuje specifčnost dané publikace a spolu s layouty reprodukcí byla důležitým aspektem pro výběr tohoto konkrétního titulu.

Projekt se zabývá zpochybněním či negací funkce knihy, jakožto specifického média, zprostředkovávajícího informace formou obrazu a textu, které můžeme chápat jako důležitý nástroj nebo prostředek pro vývoj a progres jedince či společnosti. Dále pak knihy jako základního stavebního prvku paměti. Výše zmíněné zpochybnění je myšleno vůči nepřenositelnosti, nezprostředkovatelnosti a neuchopitelnosti informací, skrze jejich zkreslení, záměrnou manipulaci obsahů a souvislostí nebo jen ve vztahu vůči nezměřitelné informační kvantitě. Vymazávání obrazů a textů nabízí přístup určité vizuální a myšlenkové obrany vůči nabobtnávající a zahlcující vizualitě dneška. Nedůvěra v nekritické přijímání informací je podepřena snahou dobrat se nových významů a spojení. Odepření informací lze v konečném důsledku chápat jako výraz rezignace nad možností zprostředkování a objektivní uchopení reality.

Autor ve své práci využívá registr formálních znaků, jež mu poskytuje apropriovaná kniha, prostřednictvím kterých buduje naraci. Jedná se o manipulativní práci s textovými a

¹ ZÁLEŠÁK, Jan, *Minulá budoucnost: Současné umění na cestě od archeologie k angažovanosti*, 1. vyd. Brno: Vysoké učení technické v Brně, 2013. Vnitřní strana obálky knihy.

obrazovými fragmenty, které v sobě nesou příběh anebo mají potenciál stát se příběhem fiktivním.

Metaforu tohoto díla jako palimpsestu můžeme chápat téměř doslovně, jako pergamen, z něhož byly seškrabány staré vrstvy a nanесeny vrstvy nové, přičemž v samotné práci dochází k přepisování, způsobem vymazání původního obsahu a ideologie. V knize jsou ponechány pouze obrysy, fragmenty obrazu a textu. Jedná se o jakési formální rámce nebo chcete-li, místa pro informace. Jejich odhalením, následným vrstvením a překrýváním vzniká nový řád, systém nových vztahů odkazujících ke kvazi modernistické abstrakci. Původní forma knihy se tak stala jejím novým obsahem. Tento přístup mazání a odhalování, odkazuje k radikálnímu vyčištění prostoru od starého, aby bylo možné vybudovat nové.

V knize byla záměrně ponechána její obsahová část. Z původního obrazového registru, pak dvě manipulované reprodukce, které spolu s paginací odkazují ke struktuře knihy určené k lineárnímu, prostorovému a časovému vnímání.

Co se týče kontextualizace je nasnadě vzpomenout Juliuse Kollera, který se v minulosti věnoval preparování a pročišťování informací. Informační fanatik a milovník denního tisku rád vyhledával usvědčující informace a konspirační poselství. Jeho nedůvěra vůči tiskovým médiím byla tak velká, že se mu její symptomy zjevovali prakticky na každém kroku. Vymazávání (vystříhování) mělo v Kollerově případě funkci jakéhosi rentgenu, prosvěcovalo na podstatu.²

Konečným záměrem tohoto projektu je redistribuce knihy do knihoven a její zařazení do knihovních registrů na základě získání ISBN a s tím spojené povinnosti vydavatele odvádět povinné výtisky dle zákona č. 37/1995 sb. Samotná zpětná vazba ze strany čtenáře není pro autora podstatná, respektive není účelem této práce.

„Udělejme ještě jednou to, co už uděláno bylo. Nová verze není lepší, ale není ani horší, rozhodně je však reflexí staré verze, která takto reflektovat ještě nemohla.“

Hans Belting

2 HANÁKOVÁ, Petra, *Delete: Umění a vymazávání*, Slovenská národní galerie, Bratislava 2012.